Nro 178.

KURJER POLSKI

Warszawa
Niedziela dnia 6 Czerwca r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomosci Krajowe

Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy. — Stosownie do odezwy Kommissji Wtwa Płockiego z d. 11 b. m. Nr. $\frac{10084}{875}$ wydziału wojskowego, sekcji policyjnéj, na d. 25 prezentowanéj, zawiadamia akuszerki w potrzebne dowody kwalifikacji opatrzone, że w mieście Wyszogrodzie, obwodzie i województwie Płockiém, zawakowała posada akuszerki miejskiéj z pensją roczną 300 złp. Ubiegająca się o takową posadę winna się zgłosić z dowodami kwalifikacji wprost do bióra kommissji województwa Płockiego po zanominowanie. — W Warszawie d. 27 maja 1830 r. — Wice-prezydent *Lubowidzki.* — Za sekretarza jeneralnego *Wiernicki.*

Koncert Panny de Belleville będzie niezawodnie dany dnia 9 czerwca w srodę. Biletów do lóż i krzeseł dostać można w sklepie JPP. Glücksberga, Brzeziny i Dal Trozzo równie jako i w mieszkaniu Panny de Belleville na Podwalu w pałacu Dyzmańskiego Nro 497 po lewéj stronie w podwórzu na 2 piętrze. Bilety parterowe i do innych miejsc dostać będzie można w kassie Teatru Narodowego w dzień koncertu jakoteż i miejsce orkiestrowe.

Tom czwarty Encyklopedji popularnéj obejmującéj w sobie Hidrostatykę, sposobem przystępnym dla wszystkich, którzy czytać umieją, wyłożoną, już wyszedł z druku. Ostrzega się chcących prenumerować na to dzieło, że kto jeden tom którykolwiek bierze, powinien opłacić tomy, ten tom poprzedzające.

Ogłasza się prenumerata na drugą edycję dzieła matematycznego obejmującego w sobie Solidometrją, Trygonometrją, początki Analizy, statykę i dynamikę. Wszystkie te nauki będą wyłożone sposobem krótkim i niewymagającym wyższego rachunku. Całe dzieło wyjdzie w trzech oddzielnych tomikach in duodecimo na dobrym papierze, do których trzydzieści tablic litografowanych przyłączonych zostanie. Dzieło to w jak najkrótszym czasie autor wydać obiecuje. — Prenumerata przyjmowaną będzie w xięgarniach Glücksberga, Brzeziny, Hugues i Kermen, tudzież w sklepie ubogich, w sklepie Magnusa, Ciechanowskiego, Szteblera i Kielichena. Prenumerata na to dzieło kosztować będzie złotych polsk. dziesięć.

Ornitografja czyli *opis ptaków* w królestwie polskiém, któréj piérwszy zeszyt wyszedł z druku, wspominana jest chlubnie dla autora P. Chotomskiego w pismach zagranicznych. Do Niemiec zapisano 20 exemplarzy, do Paryża 14. Exemplarz jednego poszytu z koloryzowanemi ptakami kosztuje 3 zł. 20 gr.

Wyszło z drukarni X. X. Pijarów tłómaczenie dzieła Kechta o uprawie wina. Dzieło to zdaje się, że przyczynić się może do upowszechnienia pielęgnowania winnych latorośli, tém więcéj, gdy Prussy, dla których Kecht pisał, mało się różnią od królestwa polskiego klimatem i położenie jeograficzne mają podobne. Doświadczenia czynione kosztem rządu w ogrodzie

botanicznym, rokują dobry skutek, a pan Kurella właściciel Tuli w obwodzie Stanisławowskim z winnicy swojéj, pielęgnowanéj przez Węgra w tym celu sprowadzonego, tak wyborne wytłoczył wino, że węgierskiemu maślaczowi w niczém nie ustępuje. Że dawniéj Polska miała swoje winnice, są ślady w naszych dziejopisach, a nawet wskazują miejsca, gdzie te wina uprawiano, jak n. p. w Pinczowie wapienna góra ku południowi nachylona, po któréj gdzie niegdzie zdziczałe wino jeszcze wzrasta. Winnica pod Krakowem do biskupów krak. należąca, wieś Winniki pod Lwowem leżąca, Winogród, Winna góra, Winiary i t. p. — Winnice polskie zniszczone zostały za Szwedów i w czasach wojen tatarskich i kozackich. Akta kapitulne lwowskie wspominają o dziesięcinach z winnic, którą Arcybiskupi lwowscy pobierali, a Hauer pisarz żyjący za Jana III w Krakowie, na karcie 510 w traktacie 30 mówi: „Mogłyby się i tu w Polsce snadnie zakrzewić winnice, gdyby ludzie chcieli być do tego sposobni, aleć zaledwie niektóre włości dla ustawicznych podwód, zdołać mogą na rolę pługowi, nietylkoby koło winnic miała być wygoda i skrzętność. A za nie jest tego próbą i dowodem kraj Sandomierski, gdzie nietylko sami ludzie jadają wino, ale go i piją, gdyż zakrzewili sobie tameczni obywatele winnice na różnych miejscach, z których i po kilka beczek wina biorą, tak dobrego i zdrowego jak i węgierskie, a czemużby niemiało być i gdzie indziéj, dalekiż ten przeciąg kraju od inszych miejsc, ile kraj krakowski od tego kraju jest jeszcze bliższym, ku południowi cieplejszym, żeby nie mogła mieć takiéj wygody i takiego posiłku, ażeby się tu pozostawały pieniądze, a z Polski gdzieindziéj nie wychodziły.„ — Oby i ta gałęź przemysłu narodu zakwitła, oby doczekaliśmy téj chwili, w któréj za zdrowie ukochanego Monarchy, jego rodziny i pomyślności ojczyzny, krajowym winem Polak spełniał znowu puhary.

F. D. Ch.

Dnia 30 maja zakończył życie w Krakowie Piotr Paweł hr. Grabowski, były jenerał porucznik i inspektor kawaleiji niegdyś Rzpltéj polskiéj, kawaler orderu Orła białego i S. Stanisława.

Przyjechali do Warszawy. — Dolgoruki xiąże z Londynu jako Kurjer 495 Miodowa; Borkowski Woj. 130 Piekarska; Chmielewski Fran. 500 Podwale; Jurkowski Antoni tamże; Nejchardt jeneral z Peters. 522 Podwale; Murawski Fran. 2680 Bednarska; Ruszczyc Kacper tamże; Byszewski Jakób hrabia 720 Leszno; Leski Stanislaw 726 Leszno; Fijalkowski Zefiryn Lekarz 18 S. Jana; Bartold Romuald sędzia pokoju Hotel Niemiecki.

Dziś zrana ciepła stopni 14. — Wczoraj w połud 24.

TEATR NARODOWY. Dziś: Nowa melodrama Mak-Dowel czyli Zbrodnia.

TEATR ROZMAITOSCI. Dziś: Pan Cześnik. Doktor damski. Bankructwo partacza.

Wiadomości Zagraniczne.

Magistrat miasta Londynu postanowił d. 19 maja, że żydzi w Anglji urodzeni mogą używać praw miejskich. Dotychczas tylko w tych częściach Londynu mogli się trudnić rzemiosłami, które nie podlegają juryzdykcji lorda majora i urzędu municypalnego.

Niedawno zawinął do portu londyńskiego okręt z kośćmi poległych pod Lipskiem wojowników.

Podług gazet nowojorkskich usunał się Boliwar dla słabości zdrowia od stéru rządu kolumbijskiego. W ogólności, doniesienia z Kolumbji są bardzo sprzeczne: Jedni piszą, że układy Paeza z Boliwarem jeszcze się nie rozerwały; drudzy, że Paez może liczyć na pomoc 12,000 wojska; inni nakoniec donoszą, że dwaj pułkownicy odstąpili Paeza.

Dnia 24 maja uwiadomili ministrowie angielscy tak wyższą, jak niższą izbę parlamentu, że Xiąże Leopold Sasko-koburgski zrzekł się tronu greckiego. Przy téj sposobności opisał minister cały bieg układów z xięciem. Najpiérwsza trudność tyczyła się zasiłku pieniężnego, ale w zrzeczeniu się swojém przytoczył xiąże Leopold inne powody. Minister ubolé-

wał, że xiąże zwlekał tak długo ostateczną odpowiedź. Słychać, że ostatnie wiadomości z Grecji miały skłonić xięcia Leopolda do tego kroku, a szczególniéj iż Senat grecki względem granic Grecji prezydentowi uczynił przełożenia. Lord Milton złożył w izbie niższéj petycję mieszkańców przylądka Dobréj Nadziei o nadanie im konstytucji.

Odebrano w Londynie wiadomości z miasta chińskiego Kanton, dochodzące do 22 grudnia: Podług nich zabronił rząd chiński nakładać dowolnie podatki na kupców europejskich. ,,Oczy i uszy moje (powiedział przy téj sposobności jeneralny intendent) są blisko siebie, a za każdém mojém słowem, idą tuż prawa; miéjcie się na baczności, ażebyście nie czynili tego, czegobyście mieli żałować.,,

Dnia 25 maja odczytano w izbie wyższéj po raz piérwszy bil przepisujący sposób, jakim podpis króla J. ma być zastępowany. Nazwiska wyznaczonych do tego zastępstwa kommissarzy wytłaczane będą na dokumentach, potrzebujących podpisu królewskiego, w obec ministrów i ich samych; w jedném tylko ministerjum brakuje kilka tysięcy podpisów królewskich.

Mówią, że król angielski życzy, ażeby xiężniczka Wiktorja Alexandryna, domniemana następczyni tronu angielskiego przybrała imie Elzbiéty, które brzmi przyjemnie dla Anglików. Skończyła ona teraz lat 12 i oprócz wielu języków europejskich uczy się po łacinie i matematyki. Na fortepianie gra z wielką łatwością. Xiąże Leopold jest także dobrym fortepianistą i śpiewa bardzo pięknie. Na przypadek, gdyby król umarł, następca jego xiąże Klarencji mieszkać będzie w pałacu zwanym Hampton-Court.

Izba niższa parlamentu angielskiego, trudniła się niedawno sprawą P. Barrington, sędziego, obwinionego o nadużycie w urzędowaniu. Adwokat jego sądził, że izba niewłaściwie ma rozpoznawać sprawę sędziego. Pan Peel wynurzył zdanie swoje w téj mierze w ten sposób: ,,Nie mogę na to zezwolić, iżby przeciw obwinionemu proces kryminalny był wytoczony. W żadnym razie nie zostawiłbym do rozpoznawania sądu na drodze prawnéj, czy sędzia na dymissję zasłużył. Gdyby takie postępowanie było przyjęte, prawo zaręczające niepodległość sędziów, byłoby dla kraju, nie błogosławieństwem, ale przekleństwem. Spodziewam się, że tu nikt o tém nie wątpi, iż sędziowie, bez względu na ich postępowanie, powinni być niezawiśli od korony. Ale z drugiéj strony, czy wolno sędziemu na złe używać swéj niepodległości.,, Minister radził, ażeby parlament udzielił sędziemu dymissję, co téż izba wyrzekła. Po przyjęciu tego wniosku, ktoś z galerji zrzucił mnóstwo exemplarzy drukowanych o przedmiotach, nad któremi izba poprzednio się naradzała. Mówca rozkazał natychmiast sprowadzić z galerji naruszającego porządek izby i zapytał go, kto on jest: ,,Nazywam się Wiljam Clifford. — Czy znasz WPan ten papier? Znam. — Co WPana skłoniło do wykroczenia przeciw przepisom izby. — Przez lat 26 dochodziłem skutku praw przez izbę uchwalonych i przekonałem się, że między tém co milordowie, mówicie i prawami, które uchwalacie, wielka zachodzi różnica?,, Mówca kazał Pana Clifford odprowadzić do więzienia.

Dzień 25 czerwca obchodzony będzie w Prusiech, jako 300 letnia rocznica reformy Lutra.

---

wiadomości, iż z przyczyny podobieństwa Nazwisk exystujących tu domów handlowych pod firmą *Flatau*, a ztąd często wynikających pomyłek, odtąd przy zachowaniu imienia Jakób, jak dawniéj Nazwiska FLATOW we wszystkich czynnościach używane będą. — *Jakób Flatow.*

☞ UWIADOMIENIE. — W mieście Dubnie, w gubernji wołyńskiéj, po zatwierdzeniu jarmarków w témże mieście na wełnę, przez Senat i stosownie do polecenia J. W. Ministra finansów, aby wszystko, co może służyć dla dogodności handlujących, było urządzone; Ekonomja miejscowa donosi, że już są urządzone zupełnie składy na wełnę w gmachach murowanych i sklepionych, opatrzone w wagi, gwichty i t. d. Jarmark trwający trzy tygodnie zaczyna się od 8 (20) Czerwca. Zresztą ekonomja miejscowa usiłować będzie handlującym wszelkie ułatwiać trudności, podług prawideł na innych jarmarkach dla handlujących wełną przyjętych.

Kommissarz *Lendzki.*

DOBRA w Województwie Mazowieckiém powiecie Stanisławowskim leżące, złożone z jednego folwarku i trzech wsi zarobnych w dobrych gruntach rozległości 150 włók Chełmińskich, posiadające obszerne pastwiska powiślanne, łąki urzyczne i górne, do 30,000 Złp. dochodu z zbioru siana rocznie dostarczyć mogące, z lasami iglastemi i sosnowemi, morgów gruntu ornego dworskiego 650 i prętów kwadratowych 180 mające, o jednę czwartę mili od spławnéj rzeki Wisły, zaś od Warszawy 4 jednę czwartą mile odległe, są do zbycia z wolnéj ręki. O bliższych szczegółach, jako też o cenie dowiedzieć się można u Bogumiła Malcza Patrona w Warszawie przy ulicy Podwale pod liczbą 527 mieszkającego, gdzie zarazem są złożone instruktarze i mappa.

KAPITAŁ 200 DUKATÓW W ZŁOCIE hipotekowany na dobrach w powiecie Tomaszowskim Wojewódz. Lubelskiém wraz z procentami i kosztami prawnemi, jest do zbycia za znacznym rabatem, o którym dalszą wiadomość powziąść można w biórze Informacyjném na Krak Przed. Ner 377.

TRYKI MERYNOSY oryginalne, przychowku Sulisławskiego, do folwarku Wierzba, położonego przy gościńcu bitym od Warszawy do Królikarni prowadzącym, świéżo przybyłe, sprzedawane będą za cenę umiarkowaną, do własności każdéj sztuki w szczególności, skrupulatnie przez Sortiera Zechendorf, do Wdztwa Kaliskiego wysłanego zastosowaną. Wny Mitton dziedzic Wierzby tamże zamieszkujący, raczył się uprzejmie podjąć téj sprzedaży. — Dnia 24 Czerwca nastąpi strzyż, niesprzedanych tryków.

Potrzebna jest Dzierżawa Dóbr Ziemskich w okolicy Warszawy najdaléj odległe o 10 mil od Warszawy w cenie roczno-dzierżawnéj od 6 do 15,000. Posiadający takowe, raczy bióro Informacyjne zawiadomić.

KAPITAŁU 10,000 ktoby potrzebował na hipotekę Domu murowanego w środku miasta exystującego i a conto procentu mógł dać mieszkanie, zostawi swój adres w biórze Informacyjném.

Potrzebny jest PLAC lub Dom Stary położony w środku miasta Warszawy, albo wieś niewiele odległa od Warszawy, wartości około 70,000 Złp. O czém dalszą wiadomość powziąść można w biórze Informacyj.

☞ Część Szlachecka w Podlaskiém pomiędzy Ucścinowem a Ostrowem, z Karczmą, Włościanami i Folwarkiem jest do zbycia z wolnéj ręki za 18,000 Złp. Dalszą wiadomość w biórze Informacyjném.

W Obwodzie Rawskim pod Strykowem wśród miast fabrycznych, jest do sprzedania Wieś Kościelna KOŹLE na trakcie pocztowym położona, 54 włóki obszerności zawierająca, z borem, łąkami, (przeszło 200 fur siana) wiatrakiem, stawem, ślicznym ogrodem, grunta w wielkiéj części są pszenne i wysiewa się do 150 korcy oziminy, zabudowania dworskie ozdobne i wygodne, robocizna dostateczna. Życzący takową nabyć raczy się zgłosić do bióra Informacyjnego, gdzie mappę tych dóbr i obszerniejsze informacje powziąść może.

Do sprzedania Wieś PONIATÓW w Wdztwie Kaliskiém, powiecie Wartskim położona, mająca 100 Włók miary magdeburskiéj rozległości, w gruntach przeszło w trzy czwarte drugiéj klassy, ze sprzętem siana 160 fur parokonnych z łąk, pola przerzynających las dębowy i sosnowy na potrzeby gospodarskie wystarczający z zabudowaniami folwarcznemi i włościańskiemi w dobrym stanie, z ogrodem owocowym angielskim, trajbhauzem i t. d. domem mieszkalnym murowanym i najdogodniejszym pod warunkami bardzo zyskownemi. Dalsza wiadomość w biórze Informacyjném.

Uwiadamia się niniejszém Prześwietną Publiczność iż Bartłomiéj Hell wraz z Józefem Wurm z Tyrolu, przybyli w tych dniach z partją OWIEC HISZPAŃSKICH i BYDŁA ROGATEGO SZWAJCARSKIEGO i TYROLSKIEGO najlepszéj rassy. Bliższa wiadomość i obstalunki przyjmują się w Handlu Wojciecha Sommera Ner 557 przy ulicy Długiéj.

TRYKI HISZPAŃSKIE czystéj krwi z owczarni dóbr Zbójna Antoniego hr. Sumińskiego Radcy Stanu dostawione zostały na sprzedaż do Warszawy; próbki i dalszą wiadomość powziąść można w biórze na Krak. Przedm. pod Nrem 377, zawsze od 8éj rano do 6éj wieczorem.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIELOWICZOWSKIEJ POD N. 616